

nrcy 7677

A U É

SUPLEMENT SETMANAU DETH DIARI AVUI. DISSABTE, 23 DE GÈR DE 1999

Era naua lauaria industriau, bastida pera ONCE, ja aucupe a dotze treballadors

Es installacions s'inaugurauen eth passat dimèrcles damb era preséncia deth Director Generau dera Fundacion

III Dimèrcles s'inaugurauen oficiaument es installacions dera naua lauaria industriau qu'era ONCE a bastit en Vielha. Aguesta forme part

dera cadena de lauaries Flisa qu'era Fundacion a despartides per tot er estat. Damb era sua dubertura s'an aucupat dotze treballadors des quaus

nau son persones damb quauque tipe de discapacitat ja sigue fisica o psiquica. Ua chifra, que segontes eth Director Generau dera ONCE, José

Manuel Pichel, que siguec present ena inauguracion, se poirie veir ampliada enquia quaranta en un plaç d'un an e miei.

Era UB harà ua session informatiua sus carrères universitàries

IV Era Oficina de Joenessa deth Conselh Generau d'Aran a premanit entath pròpleu 2 de hereuèr ua session informatiua a cargue dera Universitat de Barcelona. Aquiu se daràn a conéisher es aufertes universitàries entà toti aqueri alumnes que se trapen ena edat escolara d'accedir a ua carrèra ja sigue de grad superior o diplomatura.

Era session ei prevista que se pòrte a tèrme en I.E.S d'Aran damb ua durada apuprèt d'ua ora.

En acabar era charrada se repartiràn huelhetons informatius. A mès tanben se facilitaràn numeròs de telefon de contacte en cas que se desiere auer informacion mès puntau.

MIRALHEM-MOS

VIII Susana, Victoria, Margalida non son pas es nòms deth conde des "Tres Bessoes". Son quauqui des nòms des mines que s'auien trabalhat ena Val a finaus deth sègle passat e ben començat er actuau. I auie mines de plom, hèr, zènc, blenda, coeire, pirita, lignita... encara que çò que predominaue ère eth plom e eth zènc.

Enes mines de Liat i trapèren blenda, saus de plata e d'òr encara que d'aguestes darrères en mens quantitat.

Ara es mines son objècte d'estudi des istoriadors, çò que non serà pas de bon hèr pr'amor que manquen testimònis en papèr.

Aurèlio Medán, hilh de Pontaut, rebrembe tot aquerò que li auien condat en casa.

Era inauguracion des installacions se hège aguest dimèrcles

SILVIA PUERTOLAS

Plan de Formacion Contunha des Trabalhadors,

promogut peth Conselh Generau d'Aran, e elaborat peth Centre de Desenvolupament de Directius de Catalunya (CDDC)

Dates des corsi a realisar

Cors	Data	Orari	Ores
• Merchandising e imatge der establiment comerciau	A concretar	Per definir	24
• Er impacte der EURO en sector	8/02/99 ath 12/02/99	Per definir	20
• Tecniques de negociacion e contractacion damb provedidors	22/02/99 ath 25/02/99	Per definir	24

Era inscripcion entàs cors ei dubèrta ena sedença deth Conselh Generau d'Aran o en telefon num. 973 64 18 01. Vos rebrembam qu'eth numerò de places ei limitat

ERA ENTREVISTA

ROSER
CAPDEVILA
VALLS

R O S E R C A P D E V I L A V A L L S

DIRECTORA
ARTÍSTICA
DERA SÈRIE
"LES TRES BESSONES"

"Es vidèus ena lengua pròpia contribuïssen a normalisar e enriquir er idiòma"

Silvia Puértolas
BARCELONA

Roser Capdevila complís aué seishanta ans. Eth sòn aniversari coincidís damb era presentacion oficiau dera revirada ar aranés d'un des capítols televisius dera sèrie "Es Tres Bessoes". Aguest ei eth primèr viatge que se doble ua pellicula de diboishi animats ara lengua deth parçan. Ei per açò que des der AUE repassam aguesta creacion qu'a estat traduïda, tant en publicacions com en sèrie, en 25 lengües. Per molts ans!

Silvia Puértolas. Quina ei era sua faena laguens dera empresa Cromosoma?

R.C. Era mia faena ei era de directora artistica dera sèrie Es Tres Bessoes. M'expliqui. Açò vò dèder qu'un viatge liejut eth guion corresponent, crei es modèus des personatges que dempús uns animadors auràn de reproduir. A mès m'encuedi de hèr eth hons damb aquarèl.la der escenari en quau s'ambiente cada episodi.

S.P. Coma sorgic era idia dera produccion televisiva d'Es Tres Bessoes?

R.C. A compdar des comdes que hèrem Mercè Company e jo en an 1983 entara editoriau Planeta. Uns ans dempús gessec era idia de portàles entara television.

S.P. Mès aguesti tres personatges son reaus...

R.C. Òc son es mies hilhes: Terèsa, Anna e Helena que reament son "trigemines", mès aguesta paraula non mos agradèc massa entà meté-la enes libres. D'aquerò eth nòm des Tres Bessoes. Actuaument ja an 28 ans. Ua d'eres ja ei mare de dus mainatges ei a dèder ja sò abuèla.

S.P. Quan escriuec es Tres Bessoes pensaue que poirien auer tanta difusion? A guaires lengües s'an revirat?

R.C. Francament non. Es libres se publicàren en força païsi atau coma: França, Argentina, Alemanha, Estats Units, Japon, Islàndia e Turquia... Mès era sèrie de television ac a suèrat, donques ja son cent vint-e-nau païsi a on se pòden veir es Tres Bessoes. Parlen vin-e-quate lengües e ara er aranés.

S.P. Aué se presente en Vielha, un des capítols des Tres Bessoes, Era Princesa e eth Cede, en version aranés e deth quau s'a hèt ua produccion en vidèu. Quina opinion li merite que s'age trigat aguesta coma era primèra traduccion que se hè en aranés per çò que hè a diboishi animats?

R.C. Entà jo ei ua satisfaccion e reament me hè plan illusion que se revire en len-

gües minoritàries coma er islandés, eth kurd, er euskera, tanben er aranés, perque son lengües qu'era gent s'estime e valore.

S.P. Guaira gent i a prenut part e com s'an seleccionat es veus des qu'an hèt aguest doblatge ar aranés?

R.C. I an prenut part ua directora de doblatge, tecnicos de son, ua productora e ua coordinadora dera sèrie. Se hec ua convocatória en premsa e tanben per miei dera ràdio entà poder amiar entà dauant eth casting. Ère era manèra de poder seleccionar es veus que parlèssen er aranés. Dempús de tot eth procès de seleccion, se triguèren un totau de catorce veus qu'an estat es qu'an hèt era revirada.

S.P. Se s'auesse auut de programar era produccion d'un

trabalh com aguest des d'un començament, ei a dèder non sonque auent de hèr era revirada, eth còst aguesse estat plan elevat. Mos hèske cinc sòs deth procès que se seguís abantes d'arténher eth producte finau com aguest e es despenes economiques que compòrte.

R.C. Se parlam deth còst de cada episodi poiríem dèder qu'artenh ath torn des trenta milions de pessetes. Ei cèrtament elevat. Per çò que hè ath nombre de persones que i arriben a intervenir poirien parlar d'ues dues centes.

S.P. Des de Cromosoma se trabalhe en bèth aute projècte de revirada ar aranés? Pense qu'aguesta primèra experiéncia pòt èster positiua entara lengua pròpia dera zòna?

PERFIL

Roser Capdevila neishc en Barcelona en an 1939. Estudièc Bères Arts ena Escòla Massana. Diboishe des dera sua infància. Ditz qu'ath long dera sua vida a aprenut força des mainatges "les è dedicat molt de temps dant classes e ensenhant diboish". Era sua vinculacion damb eth mon creatiu ven der an 1980 qu'ei quan comence damb era etapa en qué se trape actuaument: se dedique a escriuer e a ilustrar libres, sustot infantils. Era sua extensa bibliografia compren mès de tres cents títols despartits per tot eth mon. Ara trabalhe ena produccion de nau capítols des "Tres Bessoes" e ua colleccion en CD-ROM ena empresa Cromosoma. A estat nominada coma representant der Estat Espanhòu tath premi Nacionau Andersen 1998 d'illustracion.

R.C. Peth moment non se trabalhe en arren. Mès pensi qu'eth resultat d'aguesta primèra experiéncia a estat plan positiu. A compdar d'ara, possiblement se poirà parlar de nau doblatges. Per part de Cromosoma hem plan contents peth resultat arrenhut e hem disposats a colaborar en futurs doblatges.

S.P. Perque des de Cromosoma se acceptèc trabalhar en aguest producte.

R.C. Perque pensam que hèr vidèus en lengua pròpia contribuïssen a normalisar e enriquir er idiòma.

S.P. A rebut bèth tipe de guardon per "Les Tres Bessoes"?

R.C. De moment pas encara. Entà jo eth guardon mès gran ei contribuir ara diversion des mainatges e mainades d'arreu deth mon.

JAUME VILAITA
President
CRISTINA COLL HUIX
Directora general

VICENT SANCHIS
Director
LLUÍS MARTÍNEZ
Subdirector
Redacció:
SILVIA PUÉRTOLAS

Producció tècnica:
JORDI PELÁEZ
Publicitat:
ALBERT BORRÀS
JORDI RIBAS

Centraleta Tel.: 93-316 39 00 - Fax: 93-316 39 36
Publicitat Tel.: 93-316 39 23 - Fax: 93-316 39 25
Subscriptors Tel.: 93-316 39 44 - Fax: 93-316 39 15
Distribució Tel.: 93-316 39 16 - Fax: 93-316 39 15

Consell de Cent. 425 - 08009 Barcelona

Telèfons a la Vall d'Aran
Redacció. 909 50 92 02
Publicitat. 908 69 29 50

DI: B20.249-1976
DIFUSIÓ CONTROLADA PER L'OJD

Era ONCE inaugure era lauaria industriau de Vielha que ja aucupe a 12 treballadors

Conselh e Benestar Sociau trabalhen en projècte deth nau centre aucupacionau tà persones de discapacitat elevada

Silvia Puértolas
VIELHA

Dimèrcles s'inaugurauen en Vielha es installacions dera naua lauaria industriau, centre especiau de trabalh entà discapacitats fisics e psiquics, laguens dera cadena de lauaries Flisa qu'era Fondacion ONCE a per tot er estat.

Er acte d'inauguracion compdèc damb era presència deth Director Generau d'aguesta Fondacion, José Manuel Pichel, damb eth Sindic d'Aran, Carlos Barrera, damb er Alcalde de Vielha-Mijaran, Jusèp Calbetó e damb era Delegada de Benestar Sociau en Lhèida, Terèsa Ribes.

Flisa

Era empresa Flisa, que gestione es lauaries industriaus dera Fondacion ONCE de tota Espanha, compde damb un totau de vint plantes pròpies e cinc associades en diuèrses comunitats autonòmes.

Es naues installacions de Vielha s'an bastit en poligon industriau der Incasol a on s'an abilitat dues naus qu'aucupen ua superficia de nau cents mètres quarrats.

Er equipament plaçat en sòn interior permet poder arribar a lauar der orde de sies mil quilòs de ròba ath dia.

Era inversion portada a tèrme entà poder amiar entà dauant eth projècte dera lauaria industriau a estat d'uns

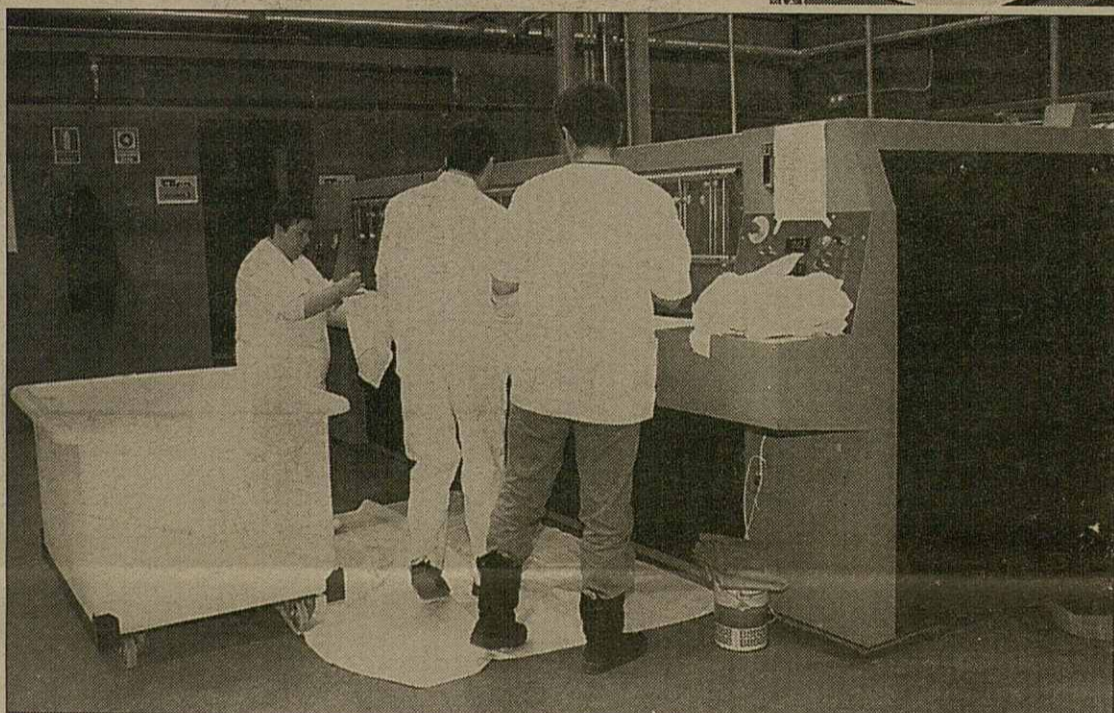
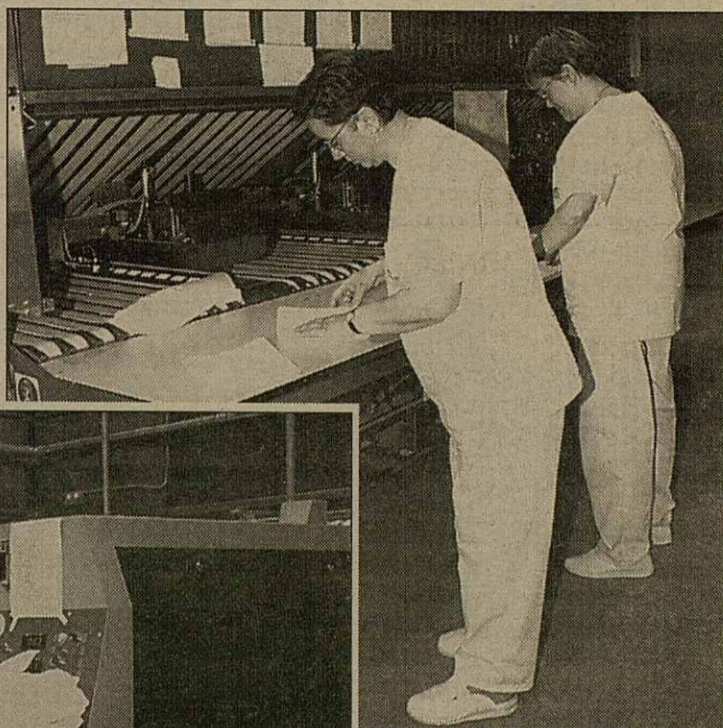
tres cents milions de pessetes.

Eth nau centre compde en aguesti moments damb un totau de dotze treballadors. D'aguesti, nau an bèth tipe de discapacitat ja sigue fisica o psiquica. Eth servici que s'afèrte va destinat principaument ath sector otelèr e dera restauracion. Er increment dera demanda deth madeish, pòirie servir entà ampliar era plantilla ben lèu.

hadors anarà en foncion der increment de contractes, en tot sajar de non perjudicar as d'aites empreses deth sector".

Pichel apuntaue qu': "en un an e miei ja se pòirien aucupar es quaranta treballadors damb discapacitat mercats per Flisa".

Er Alcalde de Vielha-Mijaran, pera sua part, explichèc er interès qu'a mostrat de tos-

Es installacions ja foncionen de hè quauqui dies

SILVIA PUÉRTOLAS

Eth Director Generau dera Fondacion ONCE, José Manuel Pichel, explicaue pendent era presentacion qu': "era ampliacion deth nombre de treballadors

er Ajuntament entà que finaument, era lauaria s'age arribat a arténher.

Calbetó remerquèc qu': "aguest ei un dia entà senha-

lar en calendari de toti".

Centre aucupacionau

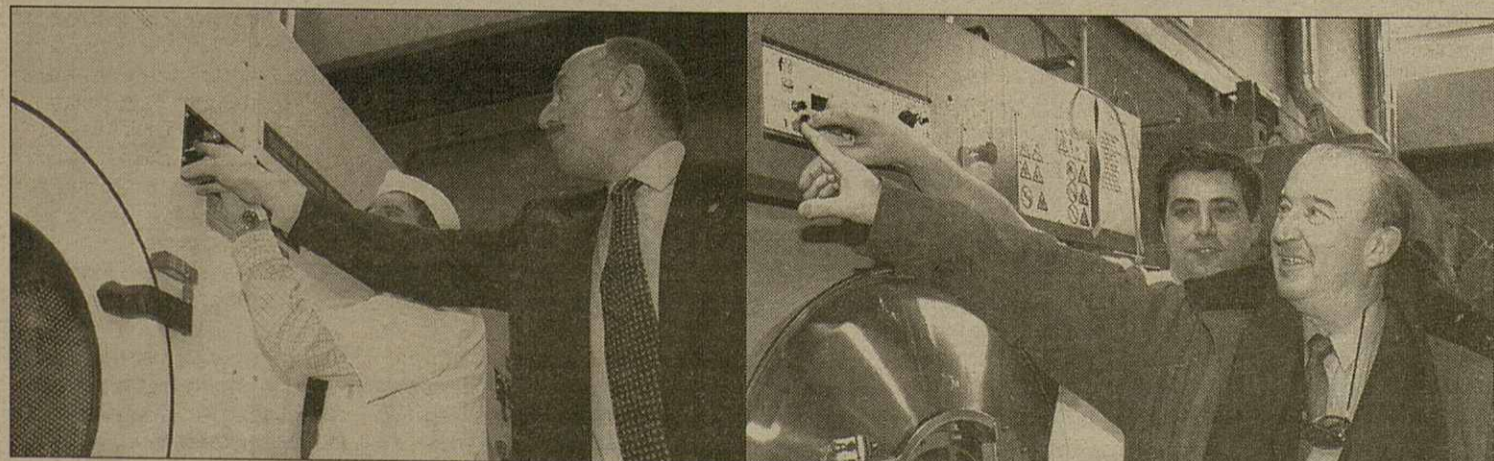
Era Delegada de Benestar Sociau en Lhèida, Teresa

Ribes, que tanben siguec presenta en acte d'inauguracion, hec referència ara creacion deth centre aucupacionau entà persones damb un grad de discapacitat per dessús deth mercat entà trabalhar en un centre especiau coma era lauaria recentment bastida.

Segontes Teresa Ribes: "aguestes installacions pòirien èster ua realitat entar an que veng de començar".

En aguest sentit eth Sindic d'Aran, Carlos Barrera, senhalèc qu'ei important non endarrerir mès eth bastiment deth centre aucupacionau dat qu'açò comportarie era perta de dètz milions de pessetes, qu'era Fondacion "La Caixa" a previst destinar enguan entad aguest projècte.

Segontes informaue Barrera, en transcors dera inauguracion dera lauaria: "Eth Conselh s'a comprometut en aguest sentit ara adquisicion dera nau, damb un còst aproximat de 25 milions de pessetes, a on s'emplaçarie aguest centre aucupacionau. Ara sonque manque arribar a arténher uns vint milions de pessetes mès entà equipar es installacions". Un rèpte que, segontes eth Sindic d'Aran, s'a d'arténher enguan.

Eth Sindic d'Aran e er Alcalde de Vielha-Mijaran inaugurèren eth centre en tot mèter en marcha es maishines

SILVIA PUÉRTOLAS

La Setmana

B. p. 86 — 64230 LESCAR
Telefòne : 05 59 68 66 79
Telecopia : 05 59 68 67 17

Setmanèr occitan d'informacions publicat per la
S. C. O. P. — S. A. R. L. VISTEDIT
Las Campanhas 64150 SEUVALADA

Director de la publicacion : David Grosclaude

Propietari:
JOSEP ALTADILL GONZALEZ

Establiment Gourmet
Pinxos - Tapes
Bodega (criances, reserves
i grans reserves)
Productes de la Vall
Menjar preparat per emportar

Passeg dera Libertat, 5 • Vielha
Tel./Fax (973) 64 08 82
25530 VIELHA (LLEIDA)

Era U.B. harà ua session informatiua adreçada as estudiants aranesi

Redaccion
VIELHA

Era Oficina de Joenessa deth Conselh Generau d'Aran a premanit entath pròplèu dimars 2 de hereuèr ua session informatiua que virarà ath torn des carrères e servicis qu'auferte era Universitat de Barcelona (UB).

Aguesta session, que serà totaument gratuita, s'amiarà a tèrme ena sala d'actes der Institut d'Ensenhament Segondari dera Val d'Aran (IES), començarà tàs quate dera tarde e ei previst que dure ua orada.

Abantes dera data mercada s'enviarà ua convocatòria a toti es organismes, associacions, entitats e demès, vinculats damb eth mon dera docència.

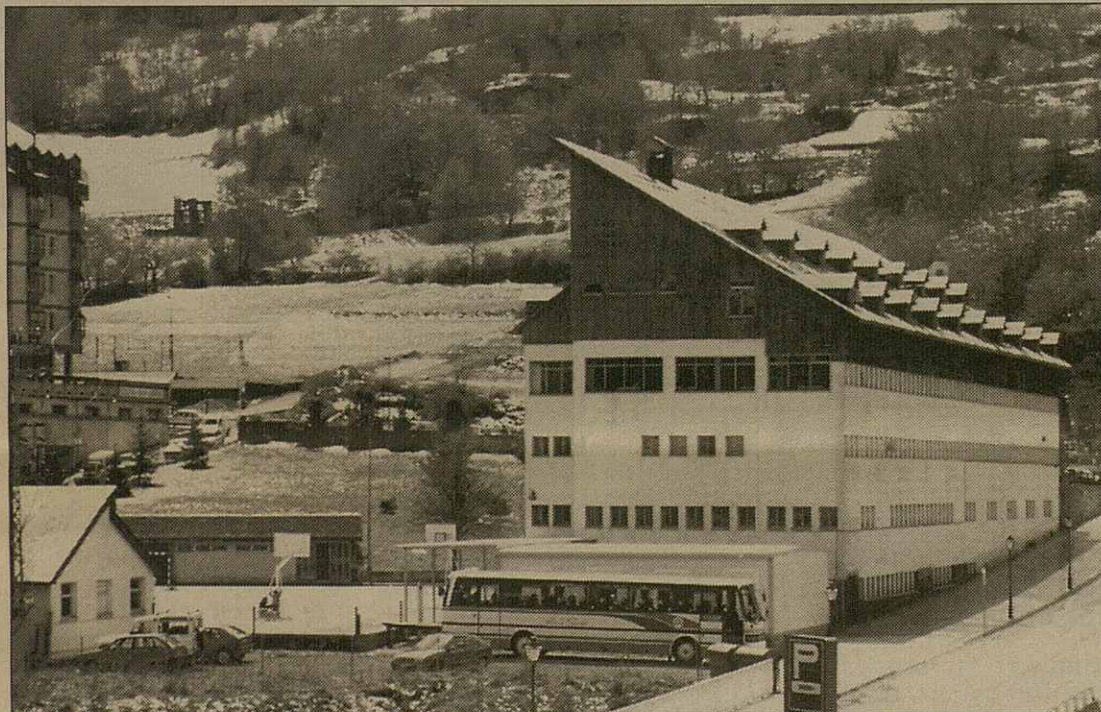
Seràn aguesti madeishi organismes que s'encuedaràn de divulgar mès detalhadament era data, lòc e ora dera session informatiua as joeni aranesi que siguen ena edat de prenèi part.

Aguesta anarà adreçada sus-tot ad aqueres persones que se trapen en edat escolar de finalisacion der Ensenhament segondari postobligatòri.

Un viatge hèta era charrada informatiua se distribuïràn tot tipe de huelhetons, guides e listat des diferents carrères, tant superiores coma diplomatures, que se pòden hèr en aguest centre universitari.

Tanben demorarà a disposicion des interessats un nombre de telefon de contacte en cas que volguen sollicitar quinsevolh aute tipe d'informacion mès puntuau. Aguest ei eth 93/402.17.49.

A mès se poirà adreçar ath Servici de Joenessa deth madeish Conselh Generau en tot trucar tath 973/64.18.01.

Era session informatiua se harà en I.E.S d'Aran

SILVIA PUERTOLAS

SILVIA PUERTOLAS

Era Unitat Basica d'Atencion Social Primària d'Aran, plaçada enes baishi dera Residència Sant Antòni de Vielha, a daurit eth tèrme d'inscripcion entath programa de termalismo social. Aguest, demorarà dubèrt enquiath pròplèu 11 de mai, tàs torns de gessudes previstes entre es mesi de seteme a deseme. Es prètzis entà quinsevolh des viatges programats depenen deth balneari que s'escuelhe. Enes madeishi s'inclúdis eth lotjament e neuriment en regim de pension completa, es tractaments termals basics e era polissa collectiua d'assegurança toristica. Çò que cor a cargue der ussatgèr ei eth viatge d'anada e tornada. Era durada dera estada serà de quinze dies. Entàs interessats s'a metut a disposicion un nombre de telefon de contacte qu'ei eth 973-64.25.60.

telefons d'interès generau

973 64 18 01	Conselh Generau d'Aran	Çò de Saforcada	(25530 Vielha)
973 64 25 69	Archiu Istoric Generau d'Aran	Major, s/n	(25537 Arròs)
973 64 18 15	Musèu Val d'Aran	Major, 36	(25530 Vielha)
973 64 18 15	Ecomusèu de Vilamòs	Major, s/n	(25551 Vilamòs)
973 64 18 15	Musèu S. Joan d'Arties	Ctra. Baquèira, s/n	(25599 Arties)
973 64 00 80	Pompièrs Val d'Aran	Ctra. Nacionau, 230	(25530 Vielha)
973 64 00 04	Espitau Val d'Aran	Espitau, 5	(25530 Vielha)
973 64 82 29	Dispensari medicau - Les	Pl. dera Glèisa, s/n	(25540 Les)
973 64 82 11	Dispensari medicau - Bossòst	Sorieus, s/n	(25550 Bossòst)
973 64 53 88	Farmàcia Palà - Baquèira	Edif. Campallas, s/n	(25598 Baquèira)
973 64 43 46	Farmàcia Palà - Arties	Ctra. deth Pòrt, s/n	(25599 Arties)
973 64 23 46	Farmàcia Català - Vielha	Avda. Pas d'Arrò, s/n	(25530 Vielha)
973 64 25 85	Farmàcia Palà - Vielha	Sentin, 1	(25530 Vielha)
973 64 20 39	Farmàcia Moralejo - Bòrdes	Antecada, s/n	(25551 Es Bòrdes)
973 64 82 07	Farmàcia Almansa - Bossòst	Eduardo Aunòs, s/n	(25550 Bossòst)
973 64 72 44	Farmàcia Almansa - Les	Querimònia, 3	(25540 Les)
973 64 12 91	Parròquia de Salarú	Sant Andréu, 1	(25598 Salarú)
973 64 00 21	Parròquia de Vielha	Pas d'Arrò, 8	(25530 Vielha)
973 64 82 53	Parròquia de Bossòst	Major, 31	(25550 Bossòst)
973 64 81 05	Parròquia de Les	Pl. dera Glèisa, s/n	(25540 Les)
973 64 20 44	Mòssos d'esquadra	Edif. Tressens baish	(25539 Betren)
973 64 80 14	Comissaria - Les	Ctra. de França, s/n	(25540 Les)
973 64 52 77	Guàrdia Civil - Baquèira	Parcatge Baquèira, s/n	(25598 Baquèira)
973 64 00 05	Guàrdia Civil - Vielha	Montcorbison, s/n	(25530 Vielha)
973 64 81 77	Guàrdia Civil - Bossòst	Sorieus, s/n	(25550 Bossòst)
973 64 72 29	Trafic - Bossòst	Sorieus, s/n	(25550 Bossòst)
973 64 01 75	Casèrna militar - Vielha	Pas d'Arrò, s/n	(25530 Vielha)
973 64 20 88	Gasolinèra - Vielha	Ctra. deth Tunel, s/n	(25530 Vielha)
973 64 72 91	Gasolinèra - Era Bordeta	Ctra. N-230, s/n	(25551 Era Bordeta)
973 64 71 00	Gasolinèra - Pontaut	Ctra. N-230, s/n	(25549 Pontaut)
973 64 57 26	Inf. torisme Salarú	Balmes, 2	(25598 Salarú)
973 64 16 12	Inf. torisme Arties	Pl. Urtau, 26	(25599 Arties)
973 64 01 10	Inf. torisme Vielha	Sarriulera, 5	(25530 Vielha)
973 64 82 07	Inf. torisme Bossòst	Eduardo Aunòs, s/n	(25550 Bossòst)
973 64 72 44	Inf. torisme Les	Pl. der Ajuntament, s/n	(25540 Les)
973 64 44 55	Inf. Baquèira Beret	Núciu Baquèira, s/n	(25598 Baquèira)
973 64 09 79	Gen. Iniciatives Toristiques	Avda. Castièro, 15	(25530 Vielha)
973 64 72 32	Deportur	Sant Ròc, 1	(25550 Bossòst)
973 64 24 44	Camins des Pirinèus	Pas d'Arrò Baishi, s/n	(25530 Vielha)
973 64 08 88	Escòla d'Equitacion	Ctra. França, s/n	(25530 Vielha)
973 64 28 64	Palai de Gèu	Eth Solan, s/n	(25530 Vielha)
973 64 81 57	Complexè esportiu Bossòst	Era Lana, s/n	(25550 Bossòst)
973 64 01 95	Parada de taxis (Vielha)	Pl. Sant Antòni, s/n	(25530 Vielha)
932 65 65 92	Coches de linha		
906 33 00 03	Informacion meteorologica		
900 12 35 05	Informacion carretères		

SANT FABIAN

Dissabte dia 23 de gèr de 1999

HÈSTA EN ARRES

Ena darrèra session de
balh se toiarà un
ANHÈTH.

En acabar eth balh s'aufrirà a toti es
assistents un "Bon Chicolate"

Ua pilòna coma rebrembe deth prumèr telesèra de Baqueira

Redaccion
VIELHA

Des de hè quauque dia se pòt veir ath dauant dera Aubèrja era Garona de Salardú ua des pilònes deth prumèr telesèra que se placèc ena estacion d'esquí de Baqueira Beret enes sòns començaments.

Era ubicacion dera pilòna a estat ua iniciatiua der Ajuntament deth Naut Aran, que demanèc as responsables dera estacion era sua cession entà plaçà-la en aguest tèrme coma aumenatge entà toti aqueri qu'en sòn dia trabalhèren en projècte entath

bastiment de Baqueira.

Er alcalde deth Naut Aran, Victor León, explicaue qu'era iniciatiua gessec dempús qu'aguest telesèra siguesse substituït enes pistes per un desembragable de sies plaçes. Alavetz pensèrem en aguesta possibilitat cossent damb es directius de Baqueira Beret".

Segontes León siguec era madeisha empresa que prepausèc, un còp ubicada era pilòna, plaçà-i ua placa ena quau se i pòt lièger: "Pilòna deth prumèr telesèra dera estacion d'esquí Baqueira-Beret, que se dauric ath public en Naut Aran eth 6 de

deseme de 1964".

Trenta cinc ans mès tard figuren en aguest panèu es nòms des qui lutèren per aguest projècte coma: eth ex-baile de Salardú, Sixto Mayayo, Jorge Jordana de Pozas, President dera Societat promotora dera estacion o er alavetz propietari des terrenes, Francisco Castellarnau.

Tanben se i trape eth nòm de Luís Arias, Director Gerent dera estacion per aqueri ans. A mès se i pòden lièger es caracteristiques tecniques d'aquest prumèr telesèra, qu'alavetz ja auec un còst de 5.873.833 pessetes.

Victor León, Jesús Serra e Jordana de Pozas ena pilòna

• ESPÒRTS •

FÓTBOL

U.D. BOSSÒST

"Premiere Division Poule A" Liga Francesa
Franquevielle 0 - U.D. Bossòst 5
Coupe Amitié
Deman dimenge, às 14:30 ores en camp deth Cazerès.
Cazerès II - U.D. Bossòst

A.R. LES

"Promotion Poule A" Liga Francesa
Landorthe Est. Sav. 9 - A.R. Les 1
Coupe Amitié
Deman dimenge, às 14:30 ores en camp deth Les.
A.R. Les - St. Beat.

F.C. VIELHA

"2e Division Poule B" Liga Francesa
F.C. Vielha - St. Plancard (suspès)
Coupe Amitié
Deman dimenge, às 15:00 ores en camp deth Plaine de Rivière.
Plaine de Rivière - F.C. Vielha

Es tres equips de fòtbol aranesi jogaràn aguesta dimenjada era eliminatòria des 16 aus. dera Coupe Amitié.

ESCÒLA DE FÓTBOL

(Categoria mens 11) Liga Francesa
Escòla de Fòtbol - Isle en D'odon (suspès)
Aué, entàs 15:00 ores en Castillon de St. Martory
St. Martory - Escòla de Fòtbol

(Categoria mens 15) Liga Francesa
Aguesta setmana era categoria mens 15 aurà descans ena liga francesa.

(Categoria mens 13) Liga Francesa
Aué, entàs 15:00 ores en St. Marçet.
Save Gesse - Escòla de Fòtbol

(Categoria mens 17) Liga Francesa
Escòla de Fòtbol - Save Gesse (suspès)
Deman, entàs 10:00 ores en Vielha.
Escòla de Fòtbol - Luchon

II MARCHA ESPITAU

ESQUÍ DE HONS

Aguesta dimenjada se disputarà en circuit de hons de Beret era dusau edicion dera "Marcha Espitau".

Era pròva esportiva, qu'a estat organizada per treballadors der Espitau Val d'Aran ei dubèrta entà toti es que i volguen prèner part.

Auè dissabte se harà eth liurament des dorsaus entà es corredors que se i vagen a inscriuer en quinsevolha des dues modalitats que se disputaràn, ua de dètz quilomètres e ua distància mès longa de setze quilomètres.

Entàs que se desceden d'apuntà-se-i auè dissabte,

encara ac poiràn hèr deman maitin abantes der inici dera competicion.

Era gessuda ei prevista entàs dètz deth maitin e eth

prètz entà prèner part ena madeisha ei de 1.500 pessetes.

Entà mès informacion se pòt trucar tath telefon

973/64.00.04 o ben consultar via internet ena pagina web:

<http://www.aran-web.com/empresas/deportes.htm>.

Enguan se disputarà era dusau edicion

FÓTBOL SALA

10^{au} Jornada Liga Temps Liure

ARTIES "X"	7	PUJÓLO	6
ESCÒLA	7	ESTRELLA DAMM	2
CASH ARAN	5	TOTO'S	7
CONS. AMIELL	7	TOBECO	6
ARTIES	10	CODINA	2
OSSI D'ARAN	0	CAEI - TOYOTA	3

11^{au} Jornada Liga Temps Liure

PUJÓLO	7	ESCÒLA	6
ESTRELLA DAMM	5	CASH ARAN	8
TOTO'S	3	CONS. AMIELL	4
TOBECO	6	ARTIES	7
CODINA	9	OSSI D'ARAN	4
CAEI - TOYOTA	12	ARTIES "X"	3

Era detzau jornada se joguèc eth passat deluns 18 e dimars 19. Aguesta auie demorat pendent d'abantes des vacances de Nadau.

Pròplèu 28 de gèr

CODINA - CAEI (TOYOTA)
TOBECO - OSSI D'ARAN
TOTO'S - ARTIES
ESTRELLA DAMM - CONT. AMIELL
PUJÓLO - CASH ARAN
ESCÒLA - ARTIES "X"

bramau

Cine en aranés

Anna: Ósca! A on èm?
Terèsa: En un lòc a on talhen es melons d'aigua a còps de destrau.

Helena: Me hè er efècte que vòlen hèr rodar un cap...

Son es Tres Bessoes que non saben a on son pr'amor qu'era Bruisha les a transportat, coma ei abituau, entà un país imaginari. Talaments de desconcertats se senterien, se veiguessen eth capítol d' "Era Princesa e eth Cede" dera sèrie "Es Tres Bessoes" qu'aué se presente en aranés, aqueri que ath long des ans an volut demostrar que i a lengües de primèra e lengües de segona.

Aguesti autors parlen de lengües inútiles entà cèrtas accions e de lengües possibilistes. En tot doblar ar aranés aguest capítol, tot e que ja ac sabíem, se demòstre que tanben ar aranés ei dable entath cine; que s'auesse es circumstàncies adequades superarie eth sòn caractèr de pur interès antropologic e serie emplegat enes accions mès actuaus e mès modèrnes. S'er aranés, er occitan, non ei mès present en cine non ei per ua incapacitat intrinseca ara sua estructura lingüística; ei sonque perque non se i destinen es esfòrci adequats.

En cas der aranés era incapacitat sorgís tanben dera petita demografia qu'a. Eth doblatge dera Princesa e eth Cede a implicat tecnicaments era colaboracion de dotze dobladors, de dues traductores, d'ua directora de doblatge e d'ua empre-

sa que volude un bon numerò de tecnicos. Non cau desbrembar qu'èm sèt mil e que s'a tractat deth doblatge d'ua pellicula de diboishi animats ena quau se i a amassat un bon nombre d'illusions, talament coma ac demostrèc eth bon numerò de participants en càsting realizat entà seleccionar as actors.

Doblar ua pellicula d'actualitat e taquilhèra mos ei ua empresa cèrtament dificila d'arténher as aranesi; serie possibla en Occitània, fòrça mès numerosa, s'era volentat politica ac facilitèsse. Era pròva ei qu'en Catalonha, sonque en TVC s'an doblat mès de tres mil pellicules ath catalan (de pellicules damb actors de carn e uassi) des des tempsi en que Dallas creèc aquera sensacion tant estranha en escotà-la per prumèr viatge; s'an creat sèries pròpies que s'espòrten e s'an doblat un numerò parelh o superior de programes e pellicules de diboishi infantils. En Occitan era mia memòria me pòrte a rebrembar era produccion d'Er Orsalhèr (pellicula ath mèn entèner fòrça interessanta), eth doblatge de Tintin e era produccion de quauque drama economic e fòrça digne. Arren mès,...

Era Val d'Aran produsís eth sòn prumèr doblatge; ei era sua prumèra pellicula. Sò convençut que damb eth temps poderà produsir tota ua pellicula sancera; per aué, aguest petit pas de doblar en mon de cine ei ua grana aportacion ath rasonament e ara esperançà.

E se quauquarrés pense qu'eth doblar ei tradir era espontaneïtat, que signifie anar contra es principis mès pregonds de creacion ena pròpia lengua, li recomani que veigue aguesta senzilha produccion. Non i a mielhòr pròva, era espontaneïtat des dobladors, des mainades qu'interpretèn es protagonistes ei totau ... Eth qu'escote es cançons qu'interpretèn es Tres Bessoes e era Bruisha en aranés senterà era identificacion des actors en sòn papèr; aquera mistificacion aparenta de cèrti doblatges, enes quaus s'a perdut era genuïtat non s'apercep en aguesta òbra. Eth doblatge ei ua accion recorrenta en un moment en qu'es pressupòsti e era realitat social non permeterien era creacion des de zèro; e quan eth resultat a era qualitat d'aguesta òbra, non impòrte massa. Ei eth començament d'ua produccion qu'a d'èster mès longa; ei er inici d'un nau procès entàs nòsti sentits: eth d'acostumà-mos qu'es eròis dera pantalha tanben parlen ena nòsta lengua.

Eth mon deth reportatge mediatic en aranés ei en un estat digne, des deth doblatge ath dera produccion pròpia; es programes que TVC produsís setmanament pòden considerar-se en aguesta linha, mès pellicula ei era prumèra. E tot e que sò perfectaments conscient dera senzilha dera aportacion, dera petitesa comparativa dera produccion dera quau parli, senti era satis-

faccion grana de que s'age començat. Ei un pas, ... un testimoni. Dilhèu bèth dia artenheram a veir Es Tres Bessoes per TV en sistèma Dual, catalan-aranés, entà tot Catalonha. Tanpòc serie tant d'estranyar, ... Cau auer present qu'Es Tres Bessoes an estat traduïdes a mès de vint-e-cinc lengües e que son destacades peth sòn naut contengut pedagogic e educatiu.

Es petites accions hèn a caminar ena linha des granes produccions. Ei clar que m'agradarie veir "Es dètz manaments" o "Parc Jurassic" en aranés e tot e que semble impossible peth gran desplegament qu'un doblatge d'aguestes caracteristiques poderie representar, òc que creigui qu'un dia poderam vedé-les en occitan estandard. Un dia senteram ath Dalai-Lama díder a Heinrich Harren en "Set ans en Tibet": "s'eth problèma a sollucion non servís d'arren preocupà-se e se non n'a, preocupà-se non servís d'arren". E se non ei atau, aumens "Es Tres Bessoes" mos an hèt a creir, per uns moments, que'n poderie èster.

Anna: En sò ben tipa d'aguest conde

Terèsa: Jo tanben. E ara que hèm?

Helena: Aguest viatge òc qu'auem guanhat,...

Jusèp Loís Sans Socasau
Institut d'Estudis Occitans e Aran
jsans1@pie.xtec.es

Ua trentia de persones s'inscriuen en Lhèida en cors d'iniciacion en aprentissatge d'aranés

Redaccion
VIELHA

Ua trentia de persones s'an inscrit en cors d'aranés entath nivèu A, que s'impartís des deth dimèrcles en Lhèida.

Era passada dimenjada se presenta ena Biblioteca Publica deth caplòc deth Segrià aguest cors adreçat ad aqueri que non saben ne liéger ne escriuer en lengua aranesa.

Er acte compdèc damb era preséncia deth Sindic d'Aran, Carlos Barrera, atau com deth Conselhèr de Cultura dera Generalitat, J.M. Pujals.

Aguest non ère eth prumèr viatge que toti dus coincidien en ua inauguracion d'aguest tipe. Ja ac hègen en mes de seteme, quan se presentèren uns auti corsis en Barcelona. En acte d'inauguracion, en qué s'amassèren un centenat der persones, totes dues

autoritats heren es sòns parlaments. Dempús des intervencions de Barrera e Pujals, eth coordinador dera Oficina de Foment e Ensenhament der Aranés, Jusèp Loís Sans, dec ua conferéncia que durèc ues vint minutes e que virèc ath torn d'"Era situacion social der Aranés".

Era bona acceptacion per çò que hè ath nombre d'inscrits en cors, que s'impartís ena madeisha Biblioteca Publica, plaçada dauant dera Universitat de Lhèida (UDL) a obligat a despartí-lo en dues classes dat que s'an desbordat es previsiones per çò que hè a alumnes.

Eth professor qu'impartís es classes ei Aitor Carrera der Institut d'Estudis Ilerdens e ac harà un dia ara setmana. Eth cors, com eth que se hè en Barcelona ei previst qu'acabe en mes de junh.

Pujals e Barrera presentèren es corsis en Lhèida

LAURENT SANSSEN

Carona enjós

L'Estat respècta pas los engatjaments cap a las calandretas

David Grosclaude
LESCAR

Los responsables de las calandretas, las escòlas qu'ensenhan en occitan, denòncian l'actitud del ministèri de l'Educacion que met en perill lo foncionament e lo desvolopament de las escòlas occitanas.

Lo seguit pedagogic pòt pas èstre assegurad correctament pr'amor los pòstes d'ensenhants necessaris son pas autrejats; mancan 20 regents en tot çò qu'es fòrça important per Calandreta.

Aquela manca representa per l'òra quicòm coma 600.000 euros e es una soma qu'anarà creissent se l'Estat pren pas en carga lo salari dels ensenhants novèls.

Lo blocatge existís dempuèi quasi dos ans çò que vòl dire dempuèi l'arribada de Claude Allègre, lo ministre, a son pòste. Evidentament aquela situacion es pas favorable a la creacion d'escòlas novèlas; l'avançada de Calandreta es compromesa.

Per reglar, o per assajar de reglar la question, Calandreta a decidit de se virar cap als parlamentaris. "Es un dossièr maltractat" dison los copresi-

dents de la confederacion de las escòlas occitanas.

Vint ans

Dins quauques setmanas las calandretas festejaràn lors vint ans de creacion. La primièra escòla d'ensenhament en occitan nasquèt en 1979 a Pau. Aqueles vint ans son estats regularament marcats per negociacions sovent longas e malaisidas amb los poders publics.

Òm pensava que dempuèi l'acòrd signat en 1993 amb lo ministre de l'Educacion de l'epòca, François Bayrou, los problèmas serián mai simples. Sembla pas èstre la realitat.

Aqueste acòrd fa de las escòlas occitanas d'escòlas associadas al servici public d'educacion qu'an dret a l'ajuda de l'Estat e a la presa en carga dels salaris de sos ensenhants per la moneda publica. Prevei tanben que de pòstes novèls de mestres seràn acordats a Calandreta en foncion dels besonhs, donc de la creissença del nombre de mainatges escoliats.

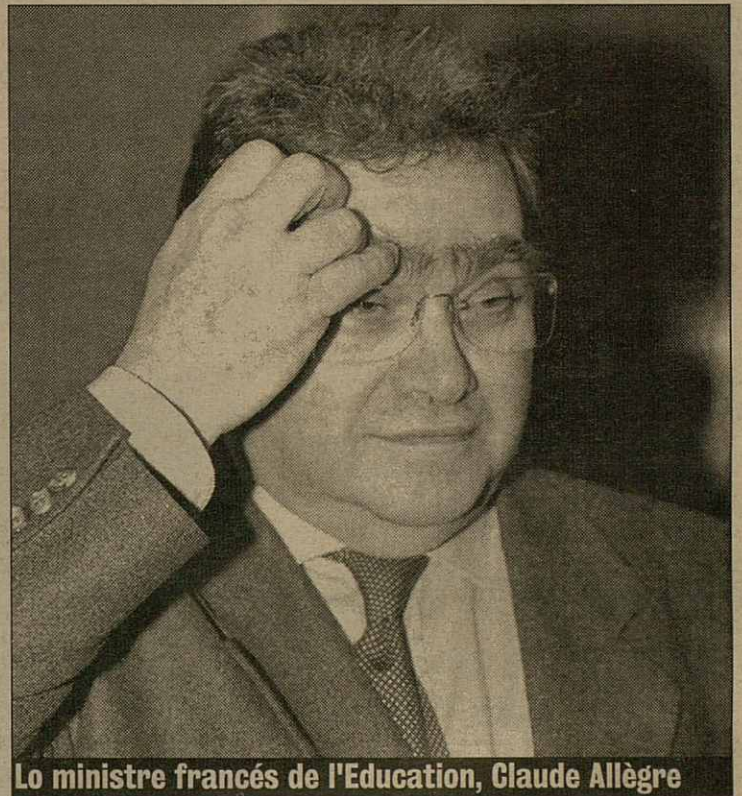
Mas dempuèi dos ans, amb la nominacion per Lionel Jospin del ministre Claude Allègre, tot se passa coma se Calandreta existissiá pas.

Los responsables de las escòlas dison qu'an pas podut aver un vertadièr dialògue amb lo ministèri.

Quand demandatz a Sergi Javaloyès e a Joan Loís Blenet, los dos copresidents de la confederacion de las calandretas, cossí qualificar la relacion qu'an amb lo ministèri respondon completament marrida e tancada. I a quicòm de simple per mesurar la consideracion e la qualitat del trabalh del ministèri de l'Educacion Nacionala amb sa direccion actuala, es que sus una annada e mièja i aguèt quatre titularis diferents al cabinet del ministre per s'acupar de las lengas regionals.

Los responsables de Calandreta an pas jamai podut rencontrar lo ministre e an pas jamai podut aver una correspondéncia dirècte amb el. Empacha pas Claude Allègre de se declarar occitan e favorable a l'ensenhament de la lenga occitana.

Aquel tancatge pausa un problèma seriós pr'amor cal assegurar l'ensenhament dins las classes çò qu'obliga Calandreta a se pagar l'integralitat dels salaris dels novèls ensenhants. "Calandreta es en dificultat", explican sos

Lo ministre francés de l'Educacion, Claude Allègre

responsables; son anats lo dire a mai d'un responsable politic, mai als servicis del primièr ministre.

Pel moment i a pas encara de reaccions mas una campanha de sensibilizacion va èstre lançada alrèp dels deputats e dels elegits locals. Aqueles son sovent sensibles a la question

de la lenga e los que coneisson lo trabalh de Calandretan, pr'amor d'aver una escòla dins lor comuna, la sostenon.

Cal dire tanben que lo ministre de l'Educacion Nacionala es arribat en dos ans a se fa una reputacion fòrça marrida dins lo monde dels ensenhants.

Sovent avèm aguda l'escasença d'ausir coma los catalans qu'arribavan en tèrras occitanas descobrissian amb cèrta incredulitat l'abséncia de la lenga occitana dins la vida vidanta de las ciutats e vilatges. Vertat es que l'occitan es fòrça marginalizat uèi. Pasmens un pauc de pertot l'occitan persista, subsistís, amagat jos la varietat de francés que se parla. Son frequentas dins lo nòstre francitan per exemple de paraulas coma "a tibatge", "a bodre", "calu(c)", "fada(t)", "empégué", "romegaire", "m'as bandat", "begut", "baug(e)", ligadas mantun còp a de registres mai basses, mai comics; tristes simbòls dins una cèrta mesura de la desvalorizacion de la lenga. D'aucuns còps son tanben de causas del mond de la bovina, del folclòre local. Un darrièr brave e bèl exemple d'aquestas expressions a mand de se perdre seriá "vai te'n cagar a la vinha" amb un "e porta-me la clau" accessòri que se ditz per mostrar la contrarietat.

Malastrosament aqueste francitan es en via d'extincion e lo francés regional ven cada vegada mai normatiu en cò dels autoctòns per

en causa de l'escòla e dels mejans de comunicacion. Causa estranha los darrièrs a parlar, e a se divertir amb, aquesta varietat son mai d'un còp los filhs d'immigrants...

Malgrat aquestas constatacions ben impregnadas de malenconia e de pessimisme davant la pèrdia d'aqueste patrimonni, darrièr obstacle a una uniformizacion globala de la societat occitana, son de remarcar una bona tièra d'elements e d'eveniments fòrça positius pel reviuere de la lenga d'òc.

Efectivament l'integracion cada vètz mai fòrta dels estats a l'unio europenca a creat de fenomens plan interessants qu'an d'efièches importants dins l'actualitat occitana.

Los trebolaments que nos venon d'Escòcia, del País de Galles e d'Irlanda del Nòrd mas tanben mai saument d'Itàlia, darrièrument d'Euskadi e subretot de la construccion europenca (Politica de lengas minorizadas), se fan sentir dapasset a Occità-

nia. Aquò fa que discretament, una vila coma Barcelona venga un pòl d'atraccion e una locomotiva de conscientizacion de la realitat occitana.

Tanplan la situacion intèrna de l'estat francés a conegut una sagotida tras que significativa amb l'arribada del canal Eurospòrt en breton, la popularizacion de la musica "etnica" dins tot l'exagòn (musica còrsa (I Muvrini subretot), cançons bretonas o de rasis celtics (lo grop Manau darrièrument) e mai discretament de l'airal occitan (Massilia Sound System, Fabulous Trobadors).

Tot aqueste revolum fa que en mens de dos ans, avèm espilat un esbandiment e una consolidacion de cèrts mejans de comunicacion en òc coma Ràdio País, la Setmana, l'AUÉ.

Avèm vist nàisser tanben l'Institut Occitan, Eth Diari e l'occitan ven d'interés creissent per mantun organisme regional o departimental. Se desblòcan de subvencions, se cercan de responsables lin-

güistics; lo vent aqueste còp sembla de bufar almens un chic en direccion de l'occitan. L'activisme informatic e internautic es pas brica dels darrièrs dins aquesta granda moguda; l'informacion obtenible sus de tematicas occitanas plan variadas dins Internet es considerable.

Vesèm aital a l'encòp una generacion montanta de personas, d'uns probablament amb de lacunas o de problèmas de definicion identitèria, que veson l'occitan coma bandièra e simbòl de lor non-identificacion parciala o completa a la societat e a las valors francesas actualas. Dins una cèrta mesura coma als Estats-Units, e benlèu parcialament influenciats pels corrents americans, l'etnisme sembla venir de mòda. A partir d'aquí òm diria que se crea una mena d'internacionalisme occitan que se desmarca del tradicionalisme de qualques endreches e de las generacions precedentas e que darrièrument s'afrenta a las

idèas del Front Nacional.

Pasmens tròp sovent encara l'occitan se presenta a mai del costat creatiu coma la cultura de la marginalitat, çò qu'empacha segurament una popularizacion tras que necessària.

Fin finala l'acceptacion e esbandiment de simbòls comuns, que mancavan a l'ensems d'Occitània, coma la crotz de St Gèli a la Val d'Aran e endacòm mai, coma tanben l'apelacion "occitan" e dins una cèrta mesura l'emplèc frenetic del nom "catar" coma argument comercial semblan crear un pichòt orgulh pròpri qu'esperam serà capable de desligar un jorn los occitans del complex d'inferioritat qu'an devèrs París.

Col·labora l'Arxiu Occità de la UAB

<http://www.uab.es/inst-ESTUDIS-MEDIEVALS/ARXIU-OCCITA/>

Institut d'Estudis Medievals.
Edifici B.
08193 Bellaterra (Barcelona)
Telèfon 93 581 11 44
E-mail
arxiuoccita@blues.uab.es

miralhem-mos

Li auien dit qu'ère ua des mines
mès riques de minerau

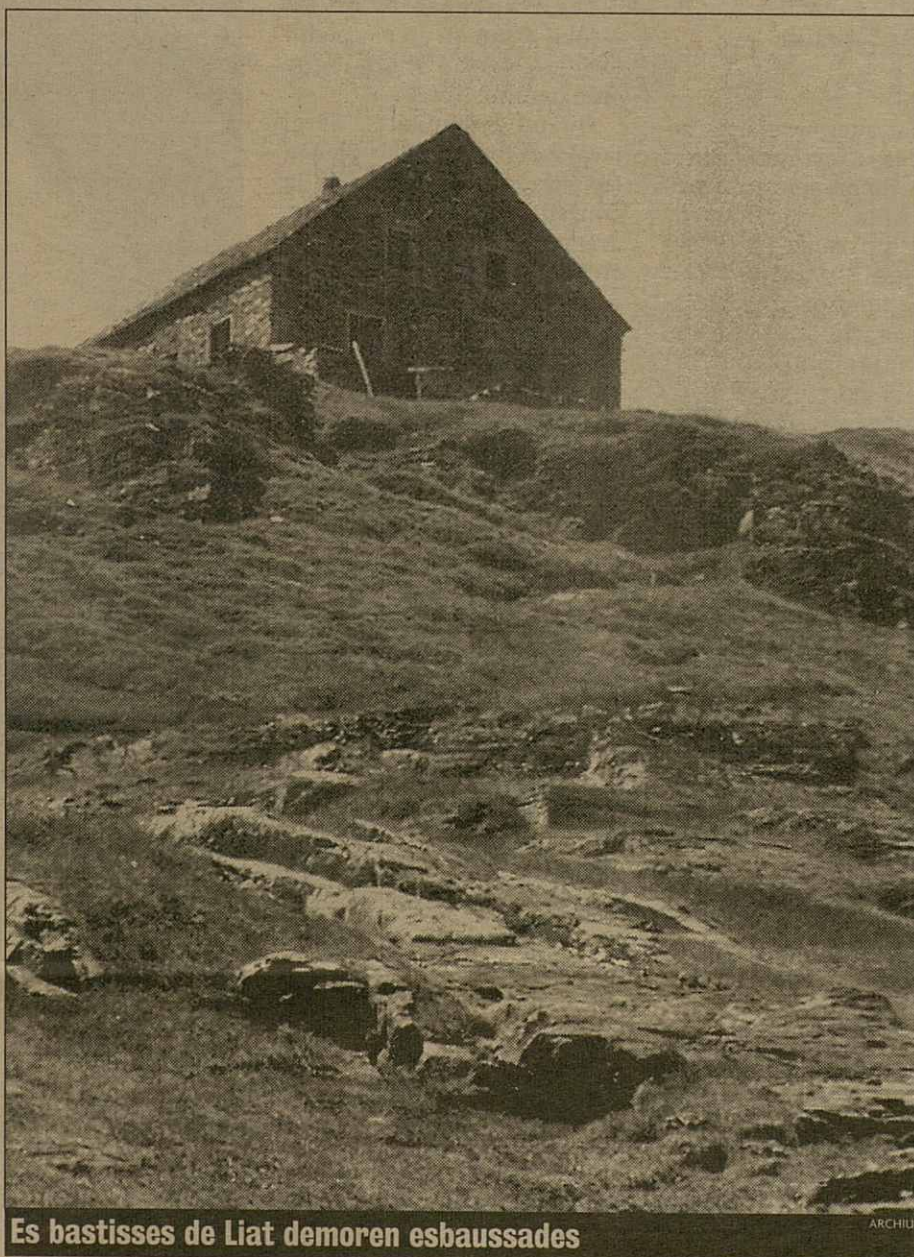
PILAR BARÉS E FORGA

Eth paisatge ei desolador. Dera bastissa non demore sonque quate paredaus e encara cap de sancer. Es cabirons de husta queigudi son eth minjar predilècte des vèrmes e des arrats que campen, entretengudi, en aguest cornèr. Er aire umit d'aguest dia plojos despren ua flaira especiau, semble qu'encara se pòt sènter era flaira deth minerau qu'aciu se lauaue.

Ath senhor Aurèlio Medan de Joan, hilh de çò de Molièr de Pontaut, lo contractèc era empresa Penha Ròia entà que hesse de guarda de çò que demore des mines. M'expliquèc çò que li auien condat en casa ja des de qu'ère petit; mare ja li n'auie condat de causes!

Comence en tot d'èder que "es mines de Liat se descurbiren eth 17 de junh de 1780. Les descurbic un òme que non ère pas d'aciu, ère pastor e coma non auie sòs entà explotables se n'anèc entà França. Er òme demorèc parat. Passèren quinze ans e cerquèc a bèth un entà que l'avalèsse. Trapèc ua empresa que l'ac loguèc. Coma non i auie camins qu'ère tot èrm, aguesta hec un carrèr entà qu'es machos e saumets podessen baishar era carga. Eth minerau que i auie ère zènc, blenda —era major part— e enquia un dus per cent de plata. Aguest minerau gessie barrejat damb era pèira e coma auie d'anar límpio entà França, Vielha Montanha —prumèra empresa francesa a cargue des mines— metec era fondaria en 1820 o 25. En aguest horn se i tiraue eth minerau, e era pèira en cauha-se petau e se descomposau eth minerau. Aquiu i auie ua sèquia a on tirauen eth minerau entà heiredà-lo, dempús lo cargauen e marchaue entà França".

Aurèlio ei ben calat en tèma; se coneish que li shaute çò que conde. Era calorassa que despren eth larèr cauhe era conuersa pr'amor qu'arribam a un moment a on "es causes se comencèren a enlòrdir: França volie crubar un tant de mès per passar eth minerau perque era màger part se n'anaue entà Anglatèrra e alavetz damb eth materiau que'n trègen non daue entà tot. Era mina demorèc un temps barrada enquia 1890 o 95 que se tornèc a mòir. Aguest viatge eth

Es bastisses de Liat demoren esbaussades

minerau ja baishaue límpio, lo cargauen en carretes tirades damb bòs e vaques e lo portauen tà Pònt de Rei a on i auie un tramvai qu'arribau en Marinhas, e aquiu cargauen eth minerau en trèn. Ara aguest minerau ja anaue en sacs". Contunhe Aurèlio dident qu'en 1912 se comencèc a méter un cable de Liat a Pontaut entà hèr mès aisit eth transport deth minerau.

"Dempús es mines s'arturèren pera guèrra, e en 1920 se tornèc a relheuar eth minerau. Clar, dempús dera guèrra i auie eth besonh d'explotà-les peth desgast que provòquen. Se metec un aute cable nau, "se metec tot copé!". Mès damb era

guèrra espanhòla s'arturèc, se barrèren. Penha Ròia, era darrèra empresa propietària des mines a compdar de 1801, s'ac venec tot. E eth cable se desmontèc aprupètz en an 1960. Quan desmontèrem eth bocard d'aciu —de Pontaut— n'i auie un pialèr de maquinària anglesa e alemana.

Es mines de Liat pertanhen a Canejan, a Vilac —era part der estanh de naut— e a Bagergue —er estanh de baish—. Totun, i auèc sarabat perque un tau Moga, alcalde de Bagergue, passèc a Deputat Comarcau de Palhars perque era sua hemna ère d'Estèrri e volie atacar tad aqueth costat entà dar mès benefici. En 1901 er enginher diguèc qu'eth minerau

auie de baishar per Canejan".

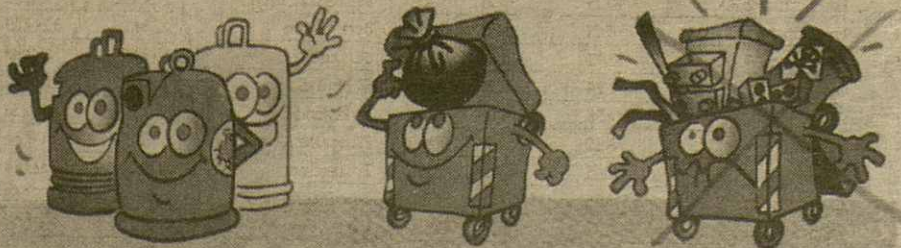
Hè ans vengueren uns perits de Madrid, qu'èren enginheres, a estudiar es galeries e eth minerau. Eri demorauen en Liat e Aurèlio i pujaue des de Bagergue cada dia o cada dus dies entà portà-les eth pan e minjar. Li auien comentat qu'ère ua des zònes mès riques de minerau, mès en èster tan luenh e podè-se trabalhar pògui mesi ar an pr'amor des nheudes der iuèrn, non gessie a compde.

Aurèlio a ua mòla que l'ac an deishada es sòns dauancèrs. Aguesta mòla de dues pèires trabalhauè mès qu'arren entà Bausen, pr'amor qu'en Canejan ja n'i auie dues, e en Bausen n'i auie sonque ua damb ua pèira petitonha. Viuer ath costat der arriu siguèc ua sòrt perque, ath delà de poder trabalhar ena mòla, auien aigua ena pòrta de casa, en corrau i auie ua sorça. Mès tanben sigueren uns privilegiats perque siguèc ua des primèras cases qu'agueren lum electrica. Seguís Aurèlio en tot d'èder: "era lum arribèc en casa en 1918. Abantes auien bastit era centrau que les treigues era aigua deth arriu, mès a cambi era companhia les daue era lum que sobraue. Damb aqueri quilovats auien lum e cauhatge en casa e tanben podien trabalhar era mòla. Mès a compdar d'alavetz comencèc a mancar gran entà mòler, e resulte que gran non n'i a auut mès!". Era sua mare non volie era lum perque li hège pòur, atau qu'aguèc un pleite damb era companhia, mès lo perdec. D'alavetz ença qu'agueren lum.

E coma sò un shinhau curiosa li demanè s'ei vertat aquerò que conden que Bausen e Canejan son es pòbles a on i a mès soltèrs. Tot comencèc quan era petita doana de Pontaut passèc a èster casèrna en 1932. En 39 s'acabèc era guèrra e marchèren es soldats, alavetz qu'aparierèn era casèrna entàs carrabinèrs, "qu'ère plan polit!". Atau qu'es carrabinèrs degueren trèir es gojates as gojats des pòbles e marchèren damb eri, pr'amor qu'es traslats abantes èren d'un an o an e miei. "Bausen se perdec un 50% e ja se deishèren moltes finques pera mitat, s'es pares èren dejà un shinhau d'edat e marchauen luenh... En Canejan quate que'n demoren. Dempús n'i aguèc ua auta tongada, se'n maridèren 6 o 7, mès en Bausen arren. Atau qu'ei era vida!", acabe tot arridolent.

UA VAL D'ARAN LÍMPIA

- TRÈIR ERA LORDÈRA DEMPÚS DES 20 OR, DETH SER
- NON MÉTER LIQUITS LAGUENS DES CONTIENEDORS
- PLEGAR ES CAISHES DE CARTON, ENTÀ REDUÏR ETH VOLUM

- UTILISAR ES CONTIENEDORS DE LHAUNES E DE VEIRE.
- MÉTER TOSTEMP ERA LORDÈRA EN UA BOSSA E LAGUENS DETH CONTIENEDOR.
- NON MÉTER LAGUENS ES CONTIENEDORS, MAQUINES, TARCUM D'ÒBRA, MÒBLES, ECA.